

Του ΒΑΣΙΛΗ Κ. ΚΑΛΑΜΑΡΑ

Oχρήστος Μπρατάκος όταν έφυγε από τα ΜΑΤ, έφυγε σε μια δύσκολη εποχή. Εθεωρείτο σχεδόν ανταρσία να εγκαταλείπει τη σιγουριά αυτής της ομάδας για να διεκδικήσει τον προσωπικό συν λόγο και την ταυτότητά σου. Οταν αποφάσισε να καταταγεί στην αστυνομία ήταν μόλις δεκαοκτώ ετών, άρα ανυποψίαστος για τα μελλούμενα.

Αν λειτούργησε ο αυθορμητισμός - το ένστικτο, να το πούμε διαφορετικά, για να πάρει την απόφαση, αν ο συνασθηματισμός ξεχειλίζει και η λογική στένευε, φάνεται ότι ο Χρήστος Μπρατάκος δεν μετάνιωσε ποτέ για την επιλογή του.

Σήμερα μπορεί να αισθάνεται κομμάτι περήφανος, ότι οι εμπειρίες του από τη θητεία του στα ΜΑΤ γίνονται το πρώτο υλικό, η μαγιά ενός μύθου που πεπάνει γερά στην εμπειρία και απογειώνεται στη λογοτεχνία.

Να το πούμε χωρίς περιστροφές: Ο Μπρατάκος εξέδωσε ώς τα σήμερα δύο βιβλία με αναφορές σε κρανοφόρους και σε φυλακισμένους, αλλά ποτέ δεν έδωσε την αισθηση στον αναγνώστη ότι καπιτλεύεται το θέμα, ότι προσπαθεί να κερδίσει από την επικαιρότητά του.

Παιδική ήλικα των Μπρατάκου: Περιστέρι, θερινός κινηματογράφος «Σινέ Σεβίλλη» του πατέρα του.

Ενηλικώσθη: ΜΑΤ, συνεχίζει με σπουδές σκηνοθεσίας.

Δημιουργικό γράψιμο: «ΜΑΤ. Οι κρανοφόροι» (1982), «Στη φυλακή» (1984) - και τα δύο θα εγκριθούν ως σενάρια από το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου - το δεύτερο κέρδισε το πρώτο βραβείο στο διαγωνισμό σεναρίου της «Ελευθερουπόλιας».

Δοκιμάζει στα 1988 τις σκηνοθετικές του ικανότητες γνωρίζοντας την ταινία μικρού μήκους «Σινέ-ργειο Σεβίλλη» και τώρα επιστρέφει με το τρίτο του βιβλίο, το οποίο θα κυκλοφορήσει μέσα σε δέκα μέρες από τον «Κέδρο».

Το ίδιο αυτού «Εγκλωβισμός». Προδογίζει η Φωτεινή Τσαλίγκογλου. Εκεί θα βρούμε τρία διηγήματα. Ο Χρήστος Μπρατάκος τώρα γίνεται περισσότερο εσωτερικός: έργα και ημέρες από τη ζωή της αστυνομίας, δοσμέναι με τρυφερότητα και αγάπη. Διαβάζουμε «Ο πάνινος σκύλος», «Η κλούβα», «Φασόλια και φακές». Τα τρία ζητήματα έχουν παραδοθεί στον Παύλο Μάτεσι, ο οποίος αντό τον καιρό δοκιμάζει να τα κάνει σενάριο, το οποίο θα παραδοθεί σε λίγες μέρες στο Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου. Μάλιστα, ο Χρήστος Μπρατά-

Άντε να πετάξει η φαντασία μου με πέντε τόνους σίδερο...

να σκηνοθετήσει ξανά.

• Επιμένετε στο ίδιο θέμα: στην αστυνομία. Με αυτό το τρίτο βιβλίο σας κλείνει ένας κύκλος με κοινό πυρήνα;

— Έχουν γραφεί ταυτόχρονα και τα τρία βιβλία. Το ένα είναι συνέχεια του άλλου, το ένα συμπληρώνει το άλλο. Ολοκληρώνεται κατά κάποιο τρόπο μια τριλογία.

Μέσα από το γράψιμο ωριμάζεις και εσύ ο ίδιος. Μ' αυτό το βιβλίο έχω τελειώσει ως προς αυτό το θέμα. Πιστεύω ότι σε μια εποχή ειρήνης αυτή τη πολεμική ομάδα που λέγεται ΜΑΤ είναι πολύ ενδιαφέρουσα για τον κινηματο-

• Ποια είναι η ιδιαίτερητά του ακριβώς, ώστε να γίνει και ταινία;

— Σε μια εποχή ειρήνης, οι συγκρούσεις.

• Και η ίδια η τελετή της σύγχρονης.

— Αυτή έχει το ενδιαφέρον, γιατί μοιάζει με εμφύλιο, χωρίς να είναι εμφύλιο.

• Εγκαταλείπετε πλέον τη μαρτυρία και οδηγείσθε σ' ένα πιο σύνθετο είδος.

— Μετά τη μαρτυρία, αν επιμένεις να γράψεις, περνάς στην εσωτερική ματιά. Φιλτράρεις σιγά σιγά και αρχίζεις να δημιουργείς. Δίνεις στους ήρωες κάτι παραπάνω από αυτό που έγινε ξήσει ο ίδιος.

οι οποίοι επιμένουν να γράφουν και να ξαναγράφουν το ίδιο θέμα.

— Κοιτάξτε, ήθελα να τελειώσω μ' αυτό το θέμα. Η αστυνομία έχει το εξής προτέρημα: Είναι η μοναδική περίπτωση λαϊκών ανθρώπων στην Εξουσία. Πλασματική βέβαια, αλλά επειδή θέλουν να την πιστεύουν, ως αιστυφύλακες, είναι έξουσιαστές. Και για να το αποδείξουν έμπρακτα χρησιμοποιούν την εύκολη και δυναμική λύση, τη βία.

• Τους αντιμετωπίζετε με συγκατάθεση και τρυφερότητα.

— Με τρυφερότητα ολλά και με μια σκληράδια, γιατί ήμουν ένας από αυτούς.

• Τι διασώζεται τελικά σ' αυτά τα κείμενα από την εμπειρία σας;

— Προσπαθώ να αποδείξω ότι τα ράσα κάνουν τον πατά. Η στολή έχει μια δύναμη και επηρεάζει απόλιτα αυτόν που τη φοράει. Στο «Έγκλωβισμό» δεν είναι μόνο η στολή αλλά και η κλούβα. Και δείχνει τι ρόλο παιζει αυτός ο εγκλεισμός μέσα στην κλούβα και πώς αυτό το δρώμα παίρνει τελείως διαφορετική διάσταση με τόσους άντρες μέσα του.

Απόσπασμα από την «Κλούβα»

«Δεν ξέρω γιατί, αλλά πάντα μ' άρεσε να μένω στην κλούβα ολομόναχος, παρακολούθωντας την κίνηση έξω, πίσω από τα συμμάτινα παράθυρα.

Παλιά, για μένα η κλούβα δε σήμαινε τίποτα. Απλά ήταν ένα όχημα μεταφοράς προσωπικού.

Μετά το κάζο της παραίτησης δύως, και αφού δέχτηκαν ότι τα δημιουργικά τερέρα μου χρόνια θα περάσουν εντός της «λαμαρίνας παντός καιρού», η κλούβα πήρε συμβολική αξία. Έγινε το πρόβλημά μου, ένωθε χελώνα με σιδερόφραγχο καβούκι. Η λογική μου, θέλοντας να με βασανίσει ουσιαστικότερα, είχε ξετεράσει τη δέσμευσή της στολής, το νούμερο της επωμίδας το πηλίκιο, και μου χερτίζει ολόκληρο λεωφορείο.

Αντε να πετάξει η φαντασία μου με πέντε τόνους σιδερικό. Οταν μαύριζε υπέρμετρα η ψυχή μου, σκεφτόμουν να κλειδώσω τις πόρτες και να περιμηθώ βεντίνα. Η κλούβα θα ήταν ένας υπέροχος φούρνος.

Οι συνάδελφοι θα μαζεύονταν γύρω χωρίς να μπορούν να κάνουν τίποτα. Μόνο θα παρακολούθουσαν πώς βγάζεις άμυνες ένας πυροπλημένος, καθώς η φωτιά κατατρέφει τις σάρκες του. Πιστεύω ότι νιώθουν τόσο εγκλωβισμένοι όπως αυτοί, που ένας τέτοιος θάνατος θα τους γεμίζει ζωή.

Ανοίγα το φαδιάκι και χαμηλώσα τη μοτορόμητα. Επιασα τον Τζόε Κόκερ στο ομώνυμο τραγούδι από τις «Εννιάμιση εβδομάδες». Λογισα να χρεωνώ. Ζήλευα, γιατί δεν ήμουν στη θέση του Μίκη Ρουζ. Το εβριακά μάταιο να βρίσω πάλι το θερινό την κατόπιν που να τηνέσαι-